

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO – 4101-13-04/2012
P/12/134

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałą
Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej)

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu
ul. Dożynkowa 9H, 61-662 Poznań
T +48 61 655 62 00, F +48 61 655 62 01
lpo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/134 – Funkcjonowanie funduszy sołeckich
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Klaudia Dziamska inspektor kp., upoważnienie do kontroli nr 82306 z dnia 18 lipca 2012 r.
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Lipka ul. Kościuszki 28 (kod pocztowy: 77-420 Lipka)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Przemysław Kurdzieko od dnia 21 listopada 2010 r., Wójt Gminy Lipka

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, funkcjonowanie w okresie od 1 stycznia 2010 do 30 czerwca 2012 r. funduszu sołeckiego w Gminie Lipka.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższą ocenę uzasadniają stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości, które polegały na: ustaleniu kwoty bazową w wysokości 2.686,21 zł, tj. o 0,18 zł wyższej od należnej, co spowodowało zawyżenie kwoty środków przypadających poszczególnym sołectwom Gminy Lipka w ramach funduszu sołeckiego na 2011 r. łącznie o 14,91 zł.; niezachowaniu przewidzianego w ustawie o funduszu sołeckim trybu odrzucenia wniosku przyjętego przez zebranie wiejskie po terminie wskazanym w art. 4 ust. 4 ustawy o funduszu sołeckim oraz nienależytym wykonywaniu kontroli zarządczej, co istotnie przyczyniło się do powstania wyżej wymienionych nieprawidłowości.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizowanie funduszu sołeckiego

1.1. Tworzenie funduszu sołeckiego

Opis stanu faktycznego

Rada Gminy Lipka uchwaliła w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki na lata 2010- 2012, podjęła odpowiednio w dniach: 30 czerwca 2009 r., 25 lutego 2010 r., 31 marca 2011 r., tj. w terminach określonych w art. 1 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołeckim¹.

[Dowód: akta kontroli str. 55,57,59]

Inicjatorem wyodrębnienia funduszu sołeckiego w budżecie Gminy był Wójt.

[Dowód: akta kontroli str.329-330]

Wysokość funduszu (według uchwał budżetowych) wynosiła: w 2010 r. – 167.233,99 zł, w 2011 r. – 189.263,00 zł i w 2012 r. – 221.729,00 zł. W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 30 czerwca 2012 r., Rada Gminy nie dokonywała zwiększenia środków funduszu, o jakich mowa w art. 3 ustawy o funduszu sołeckim, ponad wysokość ustaloną na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2009 r., o funduszu sołeckim. W latach 2010 – 2012 w budżecie

¹ Dz. U. Nr 52, poz. 420 ze zm.

funduszu sołeckiego dokonywano zmian jedynie w ramach poszczególnych zadań między paragrafami klasyfikacji budżetowej.

[Dowód: akta kontroli str.67-76,82-99]

Uchwały w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy funduszu sołeckiego na lata 2010 – 2012, przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Poznaniu, z zachowaniem terminu wynikającego z art. 90 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym², odpowiednio w dniach 6 lipca 2009 r., 2 marca 2010 r. oraz 5 kwietnia 2011 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu nie kwestionowała powyższych uchwał.

[Dowód: akta kontroli str. 56,58, 60]

1.2. Rozdysponowanie środków funduszu sołeckiego na sołectwa

*Opis stanu
faktycznego*

W okresie objętym kontrolą Gmina składała się 19 następujących sołectw: Batorowo, Batorówko, Białobłocie, Czyżkowo, Debrzno Wieś, Kiełpin, Laskowo, Lipka, Łąkie, Mały Buczek, Nowy Buczek, Nowe Potulice, Osowo, Potulice, Smolnica, Scholastykowo, Trudna, Wielki Buczek i Bługowo (od dnia 16 kwietnia 2010 r. na podstawie uchwały Nr XXXII/277/10 Rady Gminy Lipka w sprawie utworzenia sołectwa Bługowo).

[Dowód: akta kontroli str. 7, 15-44]

Wójt przekazał wszystkim sołtysom informacje o wysokości środków przypadających na dane sołectwo w latach 2010 – 2012 odpowiednio w dniach: 7 lipca 2009 r., 20 lipca 2010 r. oraz 11 lipca 2011 r. tj. w terminie określonym w art. 2 ust. 2 ustawy o funduszu sołeckim.

[Dowód: akta kontroli str. 100-145]

Kwota bazowa (Kb), o której mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o funduszu sołeckim dotycząca funduszu na 2010 r. wynosiła 2.667,93 zł, na rok 2011 r. – 2.686,03 zł, na rok 2012 – 2.684,37 zł. Wysokość środków z funduszu sołeckiego na rok 2010 i 2012 przypadająca poszczególnym sołectwom ustalona została w prawidłowej wysokości, zgodnie z wzorem określonym w art. 2 ust. 1 ustawy o funduszu sołeckim. Do obliczenia kwoty bazowej dotyczącej funduszu na rok 2010 i 2012 przyjęto wysokość wykonanych dochodów bieżących Gminy Lipka za rok 2008 (14.809.669,91 zł) i 2010 (14.917.031,36 zł.), która była zgodna z danymi wynikającymi z rocznego sprawozdania budżetowego Rb-27S z wykonania rocznego planu dochodów budżetowych oraz wynikającą z publikacji Głównego Urzędu Statystycznego liczbę mieszkańców Gminy, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy o dwa lata (tj. odpowiednio: 5.551, 5.554, 5.557 osób).

[Dowód: akta kontroli str. 1189, 201]

W okresie objętym kontrolą tj. w latach 2010 – 2012 wysokość środków przeznaczonych na dane sołectwo nie przekroczyła w żadnym przypadku dziesięciokrotności kwoty bazowej.

W 2009 r. przekazano Wójtowi 18 wniosków a w 2010 r. i 2011 r. po 19 wniosków. W okresie objętym kontrolą nie było sołectwa, które nie przekazało Wójtowi wniosku o przyznanie środków z tego funduszu.

[Dowód: akta kontroli str. 189-190,201]

Wnioski sołectw dotyczące funduszu na 2010 r. w 17 przypadkach, a na lata 2011 –2012 w wszystkich przypadkach, zostały złożone przez sołtysów zgodnie z art. 4 ust. 4 ustawy o funduszu sołeckim, tj. w terminie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy i zawierały dane wymagane art. 4 ust. 3 tej ustawy

² Dz. U. z 2001, Nr 142, poz. 1591

(wskazanie przedsięwzięć do realizacji na obszarze sołectwa w ramach środków funduszu wraz z oszacowaniem kosztów i uzasadnieniem).

Wójt nie odrzucił żadnego ze złożonych wniosków o przyznanie środków z funduszu sołeckiego.

[Dowód: akta kontroli str. 149-156]

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o funduszu sołeckim, wnioski 18 sołectw o przyznanie środków z funduszu na 2010 r. i 19 sołectw na latach 2011 i 2012, zostały uchwalone na zebraniach wiejskich, które spełniały wymagania określone w § 6 ust. 5-6, w związku z § 20 ust. 1 i 2 statutów sołectw.

[Dowód: akta kontroli str. 146-156]

Rada Gminy Lipka, uchwalając budżet na rok 2010 zastosowała się do opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 4 grudnia 2009 r. i zgodnie z art. 4 ust. 7 ustawy o funduszu sołeckim odrzuciła wnioski sołectw Łąkie i Czyżkowo na: dofinansowanie zakupu samochodu strażackiego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Łąkie oraz pomoc finansową dla Starostwa w Złotowie na dokumentację techniczną na chodnik w Czyżkowie. Powodem nieobjęcia tych wniosków finansowaniem ze środków funduszu sołeckiego było niespełnianie wymogów określonych w art. 1 ust. 3 ustawy o funduszu sołeckim tj. zadania te nie mieściły się w katalogu zadań własnych gminy określonym w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

W badanym okresie obowiązywała strategia rozwoju Gminy Lipka określona uchwałą nr V/33/07 Rady Gminy Lipka z dnia 21 marca 2007 r. oraz strategia zrównoważonego rozwoju Gminy Lipka na lata 2012- 2020 uchwalona dnia 25 maja 2012 r., uchwałą nr XIV/113/12. Oceny zgodności przedsięwzięć realizowanych w ramach funduszu dokonywano przyporządkowując przedsięwzięcie do celu określonego w strategii.

[Dowód: akta kontroli str. 65-71,149-151]

W kontrolowanym okresie Gmina nie ograniczyła sołectwom dochodów z mienia komunalnego.

[Dowód: akta kontroli str. 171]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W 2011 r. ustalono kwotę bazową w wysokości 2.686,21 zł, tj. o 0,18 zł wyższej od należnej. Było to spowodowane zawyżeniem przez Skarbnika o 990,44 zł dochodów bieżących Gminy Lipka w 2009 r. w wyniku pomyłkowego zakwalifikowania do dochodów bieżących dochodów w paragrafie 0870 „wpływy ze sprzedaży składników majątkowych”. W związku z powyższym kwota środków przypadających poszczególnym sołectwom Gminy Lipka w ramach funduszu sołeckiego na 2011 r. została zawyżona łącznie o 14,91 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 190-199, 239, 335-336]

2. Wniosek sołectwa Nowe Potulice uchwalony na zebraniu wiejskim w dniu 1 października 2009 r., nie został odrzucony w trybie określonym w art. 4 ust. 5 ustawy o funduszu sołeckim. Sołtys Sołectwa Nowe Potulice pismem z dnia 7 października 2009 r. został poinformowany, że wniosek nie może zostać zrealizowany w ramach funduszu sołeckiego i będzie zgłoszony do realizacji w ramach budżetu na 2010 r. Wójt wyjaśnił, że w jego ocenie, pismo to jednocześnie stanowiło odrzucenie wniosku. Zadanie to zostało zrealizowane w ramach środków z budżetu Gminy Lipka. Osobą odpowiedzialną był pracownik na stanowisku inspektora ds. inwestycji i pozyskiwania funduszy.

[Dowód: akta kontroli str. 75, 149, 236,281,329-330]

W trakcie kontroli ustalono, że wskazane we wnioskach na rok 2011, przez sołectwa: Nowy Buczek, Buczek Wielki i Lipka, przedsięwzięcia:

- odnowienia elewacji zewnętrznej oraz dachu dzwonnicy przykościelnej w Wielkim Buczku – dotacja dla Parafii” na kwotę 10.181,00 zł;
- odnowienia elewacji zewnętrznej oraz dachu dzwonnicy przykościelnej – dotacja dla Parafii na kwotę 12.625,00 zł;
- dofinansowania remontu kaplicy pogrzebowej na kwotę 14.862,00 zł;

nie zostały ujęte przez Wójta w projekcie budżetu na 2011 r. (zarządzenie Nr 43/10 z dnia 12 listopada 2010 r.). NIK zwraca uwagę, że chociaż działanie to było zgodne z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 grudnia 2009 r. o projekcie budżetu Gminy Lipka na 2010 r., stanowiło jednak naruszenie art. 4 ust. 7 ustawy o funduszu sołeckim, ponieważ odrzucenie wniosku, który nie spełnia wymogów określonych w art. 1 ust. 3 ww. ustawy, należy do kompetencji rady gminy.

[Dowód: akta kontroli str. 81, 152-153, 329-330,334]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości przestrzeganie zasad tworzenia funduszu sołeckiego i rozdysponowania jego środków na sołectwa.

2. Wykorzystanie środków funduszu sołeckiego

2.1. Realizacja wydatków budżetowych ponoszonych w ramach funduszu sołeckiego

Opis stanu
faktycznego

Kwoty wydatków poniesionych w ramach funduszu w Gminie Lipka wyniosły: w 2010 r. – 153,5tys. zł (91,8 planowanych wydatków), w 2011 r. – 168,5 tys. zł (89,1%) i w I półroczu 2012 r. – 71,0 zł (32,0%). Przyczyną niepełnego wykorzystania środków funduszu w 2011 r. było zrealizowanie zaplanowanych zadań z dofinansowaniem środków zewnętrznych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich dla sołectw Debrzno Wieś, Kiełpin i Łąkie na wyposażenie świetlic wiejskich oraz zrezygnowanie z zagospodarowania placu zabaw w sołectwie Scholastykowo i zaplanowanie tego zadania na rok 2012.

[Dowód: akta kontroli str.172, 337-338]

W okresie objętym kontrolą środki funduszu sołeckiego były wykorzystywane jako wkład własny Gminy przy realizacji następujących projektów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej. W 2011 r. w ramach Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007- 2013 sfinansowano zadania dotyczące remontu świetlic wiejskich i zakup wyposażenia w sołectwach: Debrzno Wieś (łącznie wartość 22.320,00 zł, w tym z funduszu sołeckiego 13.730,00 zł), Kiełpinie (łącznie wartość 16.501,82 zł w tym z funduszu 7.068,48 zł), Łąkie (łącznie wartość 23.049,67 zł, w tym 16.292,55 zł z funduszu).

W 2012 r. z ww. Programu Gmina zamierza sfinansować remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Kiełpin, o łącznej wartości 24.491, 33 zł, w tym z funduszu 10.764,00 zł. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Gmina nie otrzymała tego dofinansowania, na które złożyła wniosek w kwocie 13.726,40 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 176]

Przedsięwzięcia zgłoszone we wnioskach sołectw były także współfinansowane ze środków ogólnych budżetu Gminy Lipka (poza pulą funduszu sołeckiego). W latach 2010-2012 (I półrocze) realizację następujących zadań dofinansowano środkami pieniężnymi Gminy nie pochodzącymi z funduszu sołeckiego:

- w 2010 r.: remont świetlicy wiejskiej w sołectwach Batorówko, Białobłocie, Potulice, Trudna w łącznej kwocie 5.784,86 zł; wykonanie przyłącza

wodociągowego w sołectwie Mały Buczek w kwocie 419,99 zł; przebudowa drogi gminnej Smolnica- Debrzno Wieś w sołectwie Smolnica w kwocie 57.711,14 zł

- 2011 r. wykup gruntu oraz budynku świetlicy w sołectwie Laskowo w kwocie 32.278,98 zł; wykonanie przyłącza wodociągowego w sołectwie Mały Buczek w kwocie 22.219,82 zł; centrum rekreacyjno- wypoczynkowe w miejscowości Trudna w kwocie 4.265,75 zł
- w 2012 r. zagospodarowanie terenu wokół remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w sołectwie Osowo w kwocie 10.768,70 zł; remont wyposażenie i bieżące utrzymanie świetlicy i doposażenie placu zabaw w sołectwie Potulice w kwocie 118,58 zł; zakup tłucznia kamiennego na remont drogi gminnej w sołectwie Smolnica w kwocie 474,00 zł; zakup materiałów do remontu remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w sołectwie Wielki Buczek w kwocie 291,09 zł.

[Dowód: akta kontroli str.173]

Ponadto Gmina Lipka na zadania finansowane częściowo środkami funduszu sołeckiego otrzymała dofinansowanie:

- w kwocie 5.187,00 zł od Województwa Wielkopolskiego, na wyposażenie świetlicy wiejskiej w Scholastykowie,
- w kwocie 33.000,00 zł z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, 210.000,00 zł od Powiatu Złotowskiego oraz 308.400,00 zł w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011, na przebudowę drogi gminnej Smolnica – Debrzno Wieś w sołectwie Smolnica

[Dowód: akta kontroli str. 175]

W zakresie prawidłowości realizacji wydatków budżetowych w latach 2010 – 2012 (do 30 czerwca) w ramach funduszu sołeckiego analizą objęto wykorzystanie środków przez 16 sołectw w łącznej kwocie 182.900,19 zł (co stanowi 46,53% ogółu wydatków), z tego: w 2010 przez 7 sołectw³ w łącznej kwocie 72.013,07 zł (46,90% wykonanych wydatków), w 2011 r. przez 7 sołectw⁴ w łącznej kwocie 71.369,22 zł (42,34% wykonanych wydatków) oraz w 2012 r. przez 6 sołectw⁵ w łącznej kwocie 39.517,90 zł (55,66% wykonanych wydatków).

[Dowód: akta kontroli str. 202-203]

W wyniku kontroli stwierdzono, że w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 30 czerwca 2012 r. środki funduszu wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem wskazanym we wnioskach sołectw. Wykonane wydatki w ramach funduszu sołeckiego na zadania własne gminy, służyły poprawie warunków życia mieszkańców oraz były zgodne z strategią rozwoju Gminy Lipka, co było zgodne z art. 1 ust. 3 ustawy o funduszu sołeckim.

[Dowód: akta kontroli str. 204-230]

Utworzenie funduszu sołeckiego nie wpłynęło na aktywność obywatelską mieszkańców sołectw w Gminie Lipka. Udokumentowana średnia frekwencja na wszystkich zebraniach wiejskich w latach 2007 – 2011 wynosiła odpowiednio: 638, 53, 326, 285, 508 osób. Frekwencja w 2011 r. w stosunku do 2007 r. spadła o 20%.

[Dowód: akta kontroli str. 184]

Sekretarz Gminy wyjaśniła, że liczna obecność na zebraniach wiejskich w roku 2007 i 2011 była związana z wyborami organów sołeckich. Ponadto stwierdziła, że od 2009 r. zebrania wiejskie odbywają się systematycznie a liczba mieszkańców obecna na zebraniach wiejskich nie zawsze świadczy o ich aktywności w realizacji

³ Mały Buczek, Batorówko, Scholastykowo, Smolnica, Debrzno Wieś, Białobłocie, Łąkie

⁴ Mały Buczek, Batorówko, Trudna, Laskowo, Lipka, Bługowo, Czyżkowo

⁵ Batorówko, Lipka, Osowo, Smolnica, Wielki Buczek, Kielpin

zadań. Zdaniem Sekretarza Gminy Lipka funkcjonowanie funduszu sołeckiego w dużym stopniu wpłynęła na zwiększenie aktywności obywatelskiej. W związku z osobistym zaangażowaniem mieszkańców wzrasta odpowiedzialność mieszkańców za mienie finansowane z funduszu społecznego oraz systematycznie rośnie aktywność mieszkańców Gminy.

[Dowód: akta kontroli str.185, 337-338]

Wśród 19 sołtysów Gminy Lipka przeprowadzono badanie ankietowe, na które odpowiedziało 16 z nich. Z przeprowadzonego badania ankietowego wynika, że zdaniem 15 z nich fundusz w Gminie Lipka funkcjonuje prawidłowo. Wszyscy sołtysi zapoznali się z przepisami i zasadami funkcjonowania funduszu, a 11 z nich uczestniczyło w szkoleniu obejmującym tę problematykę. Wiedzę o zasadach funkcjonowania funduszu 16 sołtysów powzięło od pracowników Urzędu Gminy, a także z internetu (5 z nich) oraz z prasy branżowej (2 osoby). Zdaniem wszystkich ankietowanych pomoc udzielana przez pracowników Urzędu Gminy była wystarczająca.

[Dowód: akta kontroli str.291-323]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Udzielanie i realizacja zamówień publicznych

*Opis stanu
faktycznego*

W objętym kontrolą okresie, na zadania współfinansowane z środków funduszu sołeckiego Gmina udzieliła jednego zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie przepisów ustawy 29 stycznia 2004 r. Prawa zamówień publicznych⁶. Wartość umowy na zadanie „Budowa drogi gminnej asfaltowej w miejscowości Smolnica, obręb Lipka i Debrzo Wieś, gm. Lipka”, wynosiła 399,4 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli str. 186]

W przypadku pozostałych zamówień nie stosowano przepisów Prawa zamówień publicznych ze względu na ich wartość, która nie przekroczyła wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro.

[Dowód: akta kontroli str. 177-183]

W zakresie prawidłowości udzielania zamówień w trybach określonych przepisami Prawa zamówień publicznych, badaniem objęto wyżej wymienione postępowanie. Stwierdzono, że postępowanie przetargowe przeprowadzono prawidłowo, a przedmiot zamówienia wykonano zgodnie z umową z dnia 15 września 2010 wraz z aneksami i specyfikacją istotnych warunków zamówienia.

[Dowód: akta kontroli str. 187-188]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

W Urzędzie Gminy Lipka nie obowiązuje żaden akt prawa wewnętrznego, który określałby organizację, tryb pracy oraz zakres obowiązków członków komisji przetargowej. NIK zwraca uwagę, że nie zostało to również określone w momencie wyznaczenia przez Wójta (kierownik zamawiającego), składu komisji przetargowej do przeprowadzenia postępowania o udzielenie wskazanego wyżej zamówienia publicznego. Działanie takie stanowiło naruszenie art. 21 ust. 3 Prawa zamówień publicznych. Brak regulaminu komisji przetargowej nie miał jednak wpływu na wynik postępowania przetargowego.

[Dowód: akta kontroli str. 187,329-330]

⁶ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie środków funduszu sołeckiego.

3. Refundacja z budżetu państwa części wydatków poniesionych w ramach funduszu sołeckiego

Opis stanu faktycznego

Wójt terminowo zgodnie z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 stycznia 2010 r. w sprawie trybu zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołeckiego⁷, w dniu 23 lutego 2011 r. i 13 marca 2012 r. złożył wnioski o zwrot części poniesionych wydatków w ramach funduszu sołeckiego w latach 2010-2011.

[Dowód: akta kontroli str. 237]

Gmina otrzymała w dniu 19 sierpnia 2011 r. refundację, w formie zwrotu z budżetu państwa, części wydatków poniesionych w ramach funduszu sołeckiego w 2010 r. w kwocie 30.704,49 zł, co stanowiło 20% wydatków poniesionych w 2010 r. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych (10 sierpnia 2012 r.), Gmina nie otrzymała zwrotu z budżetu państwa części wydatków poniesionych z funduszu sołeckiego w 2011 r.

[Dowód: akta kontroli str. 237]

Kwota wydatków poniesionych w ramach funduszu wykazana we wnioskach przekazanych Wojewodzie Wielkopolskiemu wynosiła: za 2010 r. wynosiła 153.524,18 zł, a za 2011 r. – 168.550,00 zł

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Urzędu w badanym obszarze.

4. System kontroli zarządczej

Opis stanu faktycznego

W badanym okresie w Urzędzie obowiązywały następujące pisemne procedury w zakresie funkcjonowania funduszu sołeckiego:

- zarządzenie Nr W-8/09 z dnia 30 marca 2009 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Lipka,
- zarządzenie Nr W-24/11 Wójta Gminy Lipka z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie powołania koordynatora ds. kontroli zarządczej,
- zarządzenie Nr 15/2011 Wójta Gminy Lipka z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Gminie Lipka,
- zarządzenie Nr W-29/06 Wójta Gminy Lipka z dnia 31 października 2006 w sprawie zasad rachunkowości ze zmianami,
- uchwała Nr XXVI/216/09 Rady Gminy Lipka z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie procedury uchwalania budżetu oraz materiałów informacyjnych towarzyszących projektowi budżetu (załącznik nr 1 zasady wyodrębnienia środków funduszu sołeckiego),
- uchwała Nr XXXIII/292/10 Rady Gminy Lipka z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, (załącznik nr 1 zasady wyodrębnienia środków funduszu sołeckiego),
- zarządzenie nr W-27/04 Wójta Gminy Lipka z dnia 28 grudnia 2004 r. w sprawie instrukcji obiegu dokumentów.

[Dowód: akta kontroli str. 241-279]

Zadania w zakresie obsługi funduszu sołeckiego zostały powierzone, zostały przypisane pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku inspektora ds. inwestycji i pozyskiwania funduszy w zakresie:

⁷ Dz. U. Nr 21, poz. 106

- współpracy z organami jednostek pomocniczych w sprawie składania wniosków do Wójta,
- weryfikacji merytorycznej faktur i rachunków dotyczących wydatków w ramach funduszu sołeckiego,
- współpracy z referentem finansowym w sprawie rozliczenia wydatków przez jednostki pomocnicze.

[Dowód: akta kontroli str. 280-286]

Skarbnik Gminy uczestniczyła w szkoleniu zorganizowanym przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu, obejmującym problematykę funduszu sołeckiego w dniu 18 maja 2009 r.

[Dowód: akta kontroli str. 287]

Wójt w dniach 16 lipca 2009 r. oraz 9 września 2010 r. zorganizował spotkania z sołtysami Gminy Lipka przedmiotem, których było omówienie zasad funkcjonowania funduszu sołeckiego

[Dowód: akta kontroli str. 100, 289]

Gmina nie była zobowiązana do prowadzenia audytu wewnętrznego.

[Dowód: akta kontroli str. 67,82, 92]

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

W ocenie NIK kontrola zarządcza w zakresie funkcjonowania funduszu sołeckiego nie była skuteczna, na co wskazują nieprawidłowości przedstawione w treści niniejszego wystąpienia polegające na błędnym ustaleniu kwoty bazowej dla funduszu na 2011 r., w przypadku wniosku przyjętego przez zebranie wiejskie w dniu 1 października 2009 r. tj. po terminie wskazanym w art. 4 ust. 4 ustawy o funduszu sołeckim, nie zachowano trybu odrzucenia wniosku przewidzianego w ww. ustawie.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości systemu kontroli zarządczej w obszarze funkcjonowania funduszu sołeckiego.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸, wnosi o:

1. Przestrzeganie określonego w ustawie o funduszu sołeckim trybu postępowania z wnioskami, które nie spełniają wymagań określonych w art. 4 ust. 2 – 4 ww. ustawy.
2. Określenie organizacji, trybu pracy oraz zakresu obowiązków członków komisji przetargowej przeprowadzającej postępowanie o udzielenie zamówień publicznych.

⁸ Dz.U. z 2012 r. poz. 82 ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 28 sierpnia 2012 r.

Wicedyrektor
Delegatury NIK w Poznaniu
Grzegorz Malesiński

.....
podpis